

Кръстът като предизвикателство

Написано от Старец Моисей Светогорец
Вторник, 29 Март 2016 19:51

Христос можел да избегне Кръста. Ние можем да създадем едно лишено от труд и усилие, нищо неструващо християнство. Но то няма да бъде истинско Християнство. Христос казва: горко на тези, на които всички им ръкопляскаат, усмихват им се, разбират се добре с всички, винаги и навсякъде. Православието не сваля трайно небето на земята. Кръстът стъпва на земята и стига до небето. Кръстът ни учи на преходността, суетността, нищожността на настоящия живот и на това, че тук нямаме постоянен град. Но ето че и ние, християните, които ходим на църква и се причастяваме, четем, молим се и постим, нас ни интересува доброто име, добрата дреха, доброто ядене, добрата пенсия, добрата къща и добрият автомобил. Тук, отче, ще ми кажете, ни затруднявате. Не сме ли и ние хора? Не избрахме монашеския живот. Та и в манастирите монасите имат основни удобства.

Вижте, ветхият човек, неразпнатият, има привидно справедливо свои претенции, има много добри оправдания, претексти и причини - улеснява те да живееш и да се движиш в системата, да се нагаждаш, да се чувстваш комфортно, да имаш достъп и дял в съвременното свръхконсуматорско общество, в непрозрачността на взаимните интереси, част от печалбата на материалните интереси. Разбира се, ние не искаме да си развалим отношенията с религизираната църква, да се разделим и да се разстроим, да загубим нашата хубава компания, признание, социално утвърждаване, приятните моменти, които прекарваме в т. нар. църковни места. Така ние създаваме едно нечестиво сдружение, профанен брак, недопустимо съжителство между Бога и мамона. Христос отрано ясно е казал: „Не можете да служите на Бога и на мамона” (Мат. 6:24). Ако можем да направим невъзможното възможно и да работим едновременно за двата напълно противоположни господари, при положение, че Господ казва, че това никога не може да стане, защото един от двама ще обикнеш или ще намразиш, тогава нещата се променят. Но категорично е доказано, че тези неща не са възможни и ако станат за кратко време, те създават смут, страх, разделение, проблеми, терзания и объркване. Не може да си „играем” и да не бъдем откровени, автентични, искрени и истинни.

Ние правим опит за лицемерно носене на маска, театрално представление, декоративно изкуство, дескрализация на символите, промяна на схемите, непочтеност и едно много лошо подправяне. Кръстим се понякога формално, безсмислено, по обичай. Носим кръстче като украшение, като етикет, за здраве, за късмет, неосмислено. Имаме

Кръстът като предизвикателство

Написано от Старец Моисей Светогорец
Вторник, 29 Март 2016 19:51

кръстове в църквите, върху знамената, високо, далеч, вълн, исторически, религиозно, не жизнено. Кръстът не ни е много от полза, дразни ни, затруднява ни, ограничава ни. Отнемаме неговия дълбок смисъл за самия ни живот. Поддържаме го като свещен символ, но без отзвук в нашия бежертвен, жесток, егоистичен, горделив, несмирен живот. Опразваме съдържанието на неизказаната любов и смирение на кръста, защото, както казват много хора, бидейки подтиквани от дявола, никой никога не напредва с кръст в ръка. Без кръст обаче вървим само назад.

Кръстът на Христос остава напълно неразбран, след като в никакъв случай не искаме да си сложим трънения венец на скръбта, неправдата, клеветата, преследването, изкушението, проблема, изпитанието и кризата, след като вманиачено търсим тленния венец на човешкото утвърждение, самооправдание, гонитбата на хвалби, ласкателствата, хубавия живот и комфорт. Тръненият венец на скромността, безславието, смирението, аскезата, мъченичеството на съвестта, бдящото сърце, постоянното бодърстване, въздържанието, мълчанието, лишението и търпението ще ни донесе ореол. Изкачвайки се безшумно на своята лична Голгота, човекът ще се преобрази, обнови, ще стане нов и ще възкръсне, а Бог ще му даде да предкуси небесното райско блаженство още в този живот.

Ако предположим, че всички човеци ни отхвърлят, забравят, прогонят, оставят в периферията, в ъгъла, не ни дарят дори с един благороден поглед, усмивка и поздрав, сметнат ни за напълно непотребни, неспособни, безидейни, нищожни, това няма никакво, ама никакво значение, достатъчно е Христос да ни приеме. Мислим ли по този начин? Ако не, още не сме станали ученици в училището на кръста, не сме станало кръстоносци, христоносци, победоносни християни.

Изисква се да имаш голяма сила, за да следваш Този, Който бе причислен към разбойниците, заплутият, разпнатия заедно с разбойниците, да Го съпровождаш до върха на Голгота, да Го наблюдаваш сам, страдащ, немошен, блед, с прободено от копие ребро, окървавен, да чувства жажда, да му дават жлъчка с оцет, да мълчи, да бъде предизвикван и да не отговаря, да не възкръсва сега, да претърпява, да търпи, да се моли за Своите разпинатели, да им прощава от сърце, да ги оправдава, че не знаят какво правят, да мисли за бъдещето на Своята Майка, да я поверява в ръцете на Негов ученик Йоан. По-скоро непостижимо не познаваме тайната, дълбокия смисъл, ширината и дължината на Кръста, урока на победения Победител, Разпнатия, Който на Голгота, извън Йерусалим, прегърна цялото човечество. Кръстът продължава да скандализира незрелите, повърхностните, плитките, евтините, прибързаните, формалните, неполагащите труд и жертва и несмирените. Той също е безумие, парадокс, предизвикателство, нещо непонятно.

Кръстът като предизвикателство

Написано от Старец Моисей Светогорец
Вторник, 29 Март 2016 19:51

Ние не приемаме живота на Кръста, на мъченичеството, на мълчанието, на безславието и „благовестим” един бог тиранин, победоносец, унищожител на враговете и всички противници, или дори председател на социални каси за бедни, консерватор на местния фолклор и знаменосец патриот. Гладният, жадният, разпнатият, изоставеният и немощен Христос насища със смисъл живота, утолява ненаситно жаждата на търсещите абсолютно, съвършенството, възпълването, възкресява душевно мъртви хора, не оставя никой в самота, безсилие, богоизоставеност, стига само те да се оставят в Неговите наранени и кървящи ръце, за да им даде пълнотата на блаженство, спасение, избавление, освещение, обожение, Божия благодат и божествена причастност.

Справедливо възискателният млад човек днес не иска от майка си високопарни и красиви думи, а опит и пример, действена любов, светлина в тунела на личната му безизходица, смисъл за живот, будно правосъстие, а не галене на неговите страсти, оправдаване на неговото безсилие, лъжеутеха и разкрасяване на ада. Честността, строгостта, автентичността на благото, кроткото, трезвено и спокойно евангелско-църковно слово ще го накара да осъзнае и открие уникалността, сакралността и красотата на неговата личност, силата на неговото безсилие, дадените му таланти, приемането на поражението, безстрашието пред смъртта, усладата и избавлението на православната духовност, на участието в богослужението, на светотайнствения живот, на помненето на смъртта, на радостотворящата скръб, на надеждата, на преобразяването, на възкресението, на благодатта на Пресветия Дух, (да открие именно тези неща), а не една чиния претоплено ядене на масата в кухнята за бедни, една социална помощ с разписка, едно психологическо ободряване, което прилича на отбиване на номер. Тези неща са добри, но не са превъзходните. Хората ни доближават и търсят от нас благоуханието на добродетелта, да им кажем това, което Бог ни е казал, това, което сме вкусили в молитвата, което сме докоснали и преживели истински.

Богохулстващите разпинатели предизвикали Разпнатия с думите ако е Бог, да слезе от Кръста. Той не слязъл. Както и друг път сме казвали, не можем да предизвикаме и да настояваме за чудо в живота ни насила, нетърпеливо, смутно. Нито не трябва да търсим настоятелно и определени пъти да създаваме чудотворни старци, за да задоволим нашето духовно заблудено впечатление за откровения, а смирено, търпеливо и спокойно да търсим Божията милост, Божието просветление, прошката на греховете ни от нашия духовен отец. Искаме, изглежда, да повярваме и търсим допълнителни доказателства, за да се уверим. Търсим виждащи в бъдещето старци, за да се избавим от излишни закъснения - както си мислим - в молитвата, и пряка информация за Божията воля чрез кратки откровения, без личен никакъв личен труд и усилие.

Кръстът като предизвикателство

Написано от Старец Моисей Светогорец
Вторник, 29 Март 2016 19:51

Зная добре, че не ставам особено приятен, изричайки всичко това. Естествено, че мога да говоря и други неща. Но не го правя. Много обичам искреността. Но казвайки това, не мислете, че не съдя себе си и се избавям в някаква обща себекритика, която засяга повечето другите. Не изобличавам и не укорявам никого. При това кой съм аз? Обичам истинския път на нашата свята майка Православната Църква. Жалко е толкова години в Църквата да не сме възприели здравето послание на кръста и да го подменяме съобразно нашата угода, изгода и обстоятелства, както и да оголваме кръста на пророческата, апостолска и мъченическа проповед, на откровенията на божествените тайни, на нетварните божествени енергии, на всемогъщата и животворяща Божия благодат, която *изцелява немощното и изпълва недостигащото*, която умъдрява, облагодатява, благославя и изправя. Ние стоим прави пред кръста, но не за да влезем в неговата сянка и да се вдъхновим, както св. Козма Етолийски и Светогорец, свещеномъченикът, който забивал един кръст там, където проповядвал, а за съжаление, за да го засенчим, носейки кръстче от диаманти, с тежки, жестоки и остри думи, които не напомнят за Разпнатия на любовта, прошката, жертвата и крайното смирение.

Превод от гръцки: Константин Константинов

{jcomments off}